

'Ik kan met iede

Trilok Gurtu

Van Farakala tot Tromp

Trilok Gurtu's cd-project met de Frikyiwa Family in Mali was gedurfd. In plaats van zijn beroemde eigen set-up, bespeelde hij op *Farakala* balafoon, waterdrums en inheemse Afrikaanse trommels. Blijkbaar beviel het experiment, want Gurtu brengt de muziek nu ook live met diezelfde Frikyiwa Family, zoals jongstleden juni op het Amsterdam Roots Festival. Slagwerkkant sprak met de meesterpercussionist over zijn Afrikaanse project en natuurlijk over het Tromp Slagwerkfestival in Eindhoven, waar hij in oktober in diverse hoedanigheden zal opduiken.

tekst Klaas Jan Stol foto's Fred van Diem

In Farakala, een dorp midden in Mali, zocht Gurtu de Frikyiwa Family op. De Franse dj Frédéric Galliano ontdekte deze fameuze Malinese muzikfamilie al een paar jaar eerder en maakte met hen een aantal fraaie albums. Gurtu logeerde er twee weken - slapend op de grond in een traditionele hut - en speelde louter op lokaal instrumentarium. Uit interesse, maar ook omdat tijdens de heenreis in Marakech al zijn instrumenten waren gestolen. Geen tabla dus en geen herkenbare Trilok Gurtu-percussie.

Hoe ontstond het idee voor deze onderneming?

'Uitgangspunt was terug te gaan naar de Indiase en Afrikaanse muziek. Stijlen mixen doe ik al heel lang. Ik weet wat ik wil, heb een geluid en een eigen stijl. Ik heb veel gedaan in mijn leven en dat is waarschijnlijk de reden dat veel mensen mij zien als jazzmuzikant. Dat is in principe goed, want jazz is natuurlijk een

unieke stroming, maar toch heeft het zijn beperkingen. Je kunt wel aan de top staan van de jazz, maar veel jazzmuzikanten weten niet waar de muziek vandaan komt. Ik wilde met dit album weer helemaal terug naar de roots. De basis ligt in Afrika, en voor mij natuurlijk nog meer in India. Deze landen, en de stijlen die daar geboren zijn, hebben bijgedragen aan onze moderne muziek. We mogen dat niet vergeten. Dat is misschien wel de boodschap.'

Is de terugkeer naar de basis niet altijd herkenbaar in jouw muziek?

'Niet echt. Er staat veel op de cd wat ik al eerder gedaan heb. Misschien klinkt het arrogant, maar ik ben nu op het moment aangekomen dat ik dit soort dingen kan maken; de echte basis weer opzoeken zonder *classy* dingen te hoeven doen. Het verschil met mijn eerdere werk is dat we nu authentieke Afrikaanse ritmes gebruiken. Maar twintig jaar geleden

maakte ik al albums met dezelfde achtergrond, alleen anders gespeeld. Dat materiaal wordt tegenwoordig veel door dj's gebruikt. Het kostte dus twintig jaar om die muziek een plek te laten vinden.

'Nu zie je dat de Afrikaanse en Indiase drums steeds meer op de voorgrond komen door de jongere generatie. Die tijd was bijna voorbij met de moderne manier van muziek maken. Ken jij nog veel bekende artiesten die hun muziek zelf schrijven? Voor drummers en percussionisten is het allemaal gewoon veel moeilijker geworden de afgelopen jaren. Het betekent dat je nog harder moet werken in een harder wordende muziekwereld, maar jezelf daarbij niet mag verliezen.'

Wordt het daarmee ook moeilijker om te genieten van de muziek die je maakt?

'Ik ben gewoon dankbaar dat mensen het oppikken. Het gaat me niet om status, of om iets te

reen samenspelen.'

bereiken. Het gaat me puur om de muziek; daar geniet ik van. Dat hoor je ook op de cd. Het is geen moeilijk album geworden met sophisticated ritmes. Eigenlijk zijn er zelfs meer makkelijke dingen te horen dan moeilijke; alle liedjes gaan uit van een groove. Misschien hebben mensen daar moeite mee, ook omdat zo'n album nu van mij afkomt, maar dat is waar het om gaat in dit project.'

Is jouw benadering van muziek maken nu anders dan vroeger?

'Niet de benadering, maar wel hoe je met bepaalde zaken omgaat. Als je op zoveel plekken geweest bent, waar je evenzoveel verschillende situaties hebt meegemaakt, dan leer je om dingen los te laten. Mijn spullen waren gestolen in Marakech, dus moest ik spelen op de instrumenten die ik in Farakala kon vinden. Het gaat om de muziek die je wilt maken, en niet om de zaken die eromheen gebeuren en je kunnen beperken in wat je doet. Als je dat laat gebeuren, ben je nog veel verder van huis, en gaat het ten koste van de muziek.'

Werd je misschien gedwongen zo te denken na de knieoperatie?

'Ik denk dat ik gewoon zo ben. Na de operatie kan ik niet meer zittend spelen, dus heb ik simpelweg een andere manier gevonden. Ik zet nu bijvoorbeeld gewoon een bassdrum neer als ik die nodig heb. Mijn perfecte geluid daarvoor moet ik trouwens nog vinden!'

Tromp slagwerkfestival

Gurtu is een van de juryleden van de Tromp International Music Competition voor slagwerkers die in oktober in Eindhoven zal plaatsvinden. Tijdens het bijbehorende slagwerkfestival speelt hij ook met zijn eigen band en doet hij een workshop bij Adams

'Mijn spullen waren gestolen in Marakech, dus moest ik spelen op de instrumenten die ik in Farakala kon vinden.'

Drumworld. Hoogtepunt wordt ongetwijfeld het gezamenlijke concert van Gurtu en de andere juryleden.

Kijk je al uit naar het festival?

'Ja, het is groots opgezet en er is zo veel te doen. Ze hebben me gevraagd een *peppy trune* te schrijven, een stuk dat kan dienen als thema voor het festival, en dat we gaan uitvoeren tijdens het juryconcert. Geweldig, maar ook gevaarlijk. Het zijn allemaal muzikale leiders met eigen ideeën en vooral een ego. Het is een van mijn specialiteiten om verschillende soorten muziek bij elkaar te brengen. Het zal vast fantastisch worden, maar je moet werken vanuit de basis die je neerlegt. Ik heb een hekel aan wat ik *mental wrestling* noem; denken dat je vrij kunt gaan improviseren zonder basis. De context van de muziek bepaalt wat je mag en kunt doen. Dat schept de omgeving waarin het gebeurt.

'En het is natuurlijk leuk dat ik verschillende taken heb binnen het festival. Ik zit in de jury, ik doe een concert met mijn band, een concert met de juryleden en wat ik heel leuk vind, Evelyn Glennie heeft me

gevraagd om ook met haar iets te spelen. Daar zie ik echt naar uit. Dat wordt iets speciaals.'

Wordt het lastig om iets neer te zetten met de andere juryleden?

Natuurlijk niet! Ik kan met iedereen samenspelen. Muziek maken met andere mensen is elkaar begrijpen. Zolang we elkaar begrijpen, zal het werken. Ik zie gelukkig ook geen grenzen in muziek. Grenzen leg je jezelf op of ze worden je van buitenaf opgedrongen.'

Heb je al plannen voor een nieuw soloproject?

'Ik denk erover om iets te gaan doen met westerse klassieke muziek, of zelfs met een Amerikaanse bigband. Ken je het gezegde *'the taste in the pudding is eating it'*? Zolang je het niet probeert, weet je ook niet hoe het klinkt.' ■

Farakala was cd van de maand in juni 2006. Meer informatie over Trilok Gurtu vind je op zijn artist page op Slagwerkwereld.com. Alle actuele informatie over Tromp is te vinden onder Slagwerkkrant Plus.
